

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Відокремлений структурний підрозділ
«Педагогічний фаховий коледж
Львівського національного університету імені Івана Франка»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. директора _____ О. І. Сурмач

«__» _____ 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОЦІНКА ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

Галузь знань **10 Природничі науки**

Спеціальність **101 Екологія**

Статус дисципліни _____ **вибіркова**

Нормативна (вибіркова)

Циклова комісія _____ з професійно-орієнтованих дисциплін спеціальності Екологія

Дані про вивчення дисципліни

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг дисципліни	Кількість годин						Курсова робота	Вид семестрового контролю	
				Аудиторні заняття					Самостійна робота		Залік	Екзамен
				Кредити ЄКТС	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття				
Денна	II	III	90/3	90	36	-	18	-	36	-	+	-

Робоча програма складена на основі освітньої програми та навчального плану підготовки

фахового молодшого бакалавра

Освітньо-професійний ступінь

Розробник: _____ **Н.М. Батюк, к. геогр. н., викладач-методист**
 Підпис Ініціали та прізвище викладача (науковий ступінь та вчене звання)

Затверджено на засідання циклової комісії.

Протокол № _____ від _____ 20__ р.

Голова циклової комісії _____ **О.З. Луцишин**
 Підпис Ініціали та прізвище

Схвалено на засіданні Педагогічної ради Коледжу.

Протокол № _____ від _____ 20__ р.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: Формування у майбутніх фахівців екологічної системи мислення, умінь та компетентностей для забезпечення застосування правових та організаційних засад оцінки впливу на довкілля, спрямованої на запобігання шкоді довкіллю, забезпечення екологічної безпеки, раціонального використання і відтворення природних ресурсів у процесі прийняття рішень щодо провадження господарської діяльності, яка може мати значний вплив на довкілля, з урахуванням державних, громадських і приватних інтересів.

Завдання:

- вивчення організаційно-правових основ проведення процедури оцінки впливу на довкілля в Україні та в Європейських країнах;
- аналіз та прогноз наслідків потенційного впливу техногенних об'єктів та господарської діяльності на довкілля за використання сучасних інформаційних ресурсів;
- аналіз врахування результатів оцінки впливу на довкілля у рішенні про провадження планованої діяльності;
- розробка програм післяпроектного моніторингу провадження господарської;
- узагальнення інформації щодо процедури проведення ОВД та прийняття рішення про провадження планованої діяльності;
- розгляд алгоритму проходження процедури СЕО та ОВД;
- освоєння діяльності природоохоронних органів щодо проведення науково-обґрунтованої оцінки впливу на довкілля;
- набуття навичок формулювання екологічних умов реалізації планованої діяльності.

В результаті вивчення даного курсу студент повинен

знати:

- основні поняття та терміни ОВД;
- передумови запровадження ОВД в Україні і світі;
- правові та організаційні засади ОВД;
- зміст процедури ОВД, її об'єкти та суб'єкти;
- етапи проведення ОВД;
- права та форми участі громадськості у процесі ОВД;
- зміст та структуру документів, які оприлюднюються у процесі ОВД;
- порядок ведення Єдиного реєстру з ОВД.

вміти:

- проводити аналіз сфери застосування ОВД;
- працювати в електронному кабінеті суб'єкта господарювання;
- аналізувати роботу уповноваженого центрального та територіального органів;
- працювати у Єдиному реєстрі з ОВД;
- забезпечити підготовку: Повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає ОВД, Звіту з ОВД, Оповіщення про оцінку транскордонного впливу на довкілля, Висновку з ОВД;
- забезпечити дотримання вимог законодавства у процесі ОВД.

2. Зміст навчальної дисципліни

Передмова

На вивчення навчальної дисципліни “Оцінка впливу на довкілля” виділено 90 годин: 54 аудиторних (з них: 36 годин – лекційні і 18 годин на практично-семінарські заняття) і 36 годин

самостійної роботи. Кількість кредитів в ECTS – 3. Дану дисципліну студенти-екологи вивчають на II-му курсі, протягом третього семестру.

“Оцінка впливу на довкілля (ОВД)” – екологічна дисципліна, яка вивчає проведення процедури, що передують запланованій господарській діяльності та передбачає виявлення характеру, інтенсивності й ступеня небезпеки цієї діяльності на стан довкілля і здоров'я населення.

ОВД здійснюється з додержанням вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища, з урахуванням стану довкілля в місці, де планують будівництво, екологічних ризиків і прогнозів, перспектив соціально-економічного розвитку регіону, потужності й видів сукупного впливу (прямого та опосередкованого) на довкілля, зокрема з урахуванням впливу існуючих об'єктів, планованої діяльності та об'єктів, щодо яких отримано рішення про провадження планованої діяльності або розглядають питання про ухвалення таких рішень.

Навчальна дисципліна “Оцінка впливу на довкілля” покликана ознайомити студентів з методологічними, нормативно-правовими та методичними засадами оцінки впливу на довкілля, особливостями її практичної реалізації в Україні та інших країнах, забезпечити формування навичок застосування еколого-правових норм у процедурі ОВД, оволодіння методикам організації, проведення оцінки впливу на довкілля і підготовки матеріалів з ОВД, вдосконалити систему знань у контексті природоохоронних заходів.

Зміст навчальної дисципліни «Оцінка впливу на довкілля» направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом фахової передвищої освіти зі спеціальності 101 «Екологія»:

Загальні:

- Знання та критичне розуміння предметної області та професійної діяльності;
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- Здатність до професійного спілкування державною та іноземними мовами;
- Здатність працювати в команді;
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;
- Здатність застосовувати знання у практичній ситуації.

Фахові:

- Знання і розуміння понять загальної і прикладної екології;
- Знання законодавства в сфері екології;
- Здатність до оцінки антропогенного впливу на стан довкілля;
- Знання основ управління в екологічній діяльності;
- Здатність проводити моніторинг та оцінювати поточний стан навколишнього середовища;
- Здатність інформувати громадськість про стан екологічної безпеки та збалансоване природокористування;
- Знання міжнародного та вітчизняного досвіду вирішення екологічних проблем;
- Здатність до участі в екологічних проектах.

Отримані знання з навчальної дисципліни «Оцінка впливу на довкілля» стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 101 «Екологія»:

- Розуміти основні проблеми в галузі, з метою охорони довкілля і раціонального природокористування;
- Проводити спостереження за компонентами довкілля;
- Знати основи моніторингу та нормування антропогенного навантаження на довкілля.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Методологічні засади проведення оцінки впливу на довкілля

Тема 1. Загальні положення та поняття про оцінку впливу на довкілля. Передумови виникнення оцінки впливу на довкілля. Процедури екологічної експертизи та оцінки впливу на навколишнє середовище. Базові підгрунття для проведення оцінки впливу на довкілля. Мета, завдання та принципи проведення оцінки впливу на довкілля. Методи здійснення оцінки впливу на довкілля.

Тема 2. Правове регулювання здійснення оцінки впливу на довкілля. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля». Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку». Світовий та європейський досвід ОВД. Міжнародний та вітчизняний досвід вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем. Директиви 2011/92/ЄС Європейського Парламенту та Ради про оцінку впливу окремих державних і приватних проєктів на навколишнє середовище. Конвенція Європейської економічної комісії ООН про оцінку впливу на довкілля у транскордонному контексті. Основні суб'єкти оцінки. Уповноважені органи влади, що приймають участь в процедурі оцінки. Розмежування повноважень між центральним та територіальними органами влади в процесі ОВД. Засоби та технології, що використовуються для інформаційного забезпечення заходів із оцінки впливу на довкілля. Оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і вибір шляхів їх вирішення. Екологічна політика та закони і законодавчі акти України по проведенню оцінок впливів.

Тема 3. Відповідальність за порушення екологічного законодавства. Правопорушення у сфері оцінки впливу на довкілля. Відповідальність за порушення законодавства про оцінку впливу на довкілля. Види порушень, за які несуть відповідальність винні особи. Державні органи, що здійснюють контроль за дотриманням вимог природоохоронного законодавства. Дисциплінарна, адміністративна, цивільна і кримінальна відповідальність за порушення екологічного законодавства. Види санкцій за порушення у сфері оцінки впливу на довкілля та порядок їх накладання. Тимчасова заборона (зупинення) та припинення діяльності підприємств у разі порушення ними законодавства про оцінку впливу на довкілля. Відповідальність за порушення законодавства про оцінку впливу на довкілля. Порядок накладання адміністративних стягнень за виявлені порушення при процедурі ОВД.

Тема 4. Види діяльності, що можуть мати значний вплив на довкілля. Категорії планованої діяльності. Вплив процесів техногенезу на стан довкілля та екологічні ризики, пов'язані з виробничою діяльністю. Вимоги до використання основних принципів екологічного управління, поводження з відходами виробництва та споживання, оцінки поточного стану довкілля, а також до заходів, спрямованих на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі. Особливості проведення ОВД при сільськогосподарському та лісогосподарському освоєнні земель, на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах. Терміни та етапи проведення процедури оцінки впливу. Схема руху документів під час визначення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту ОВД. Єдиний реєстр оцінки впливу на довкілля. Принцип відкритості та доступності інформації в процедурі ОВД. Уповноважені підрозділи Мінприроди України відповідальні за надання консультацій щодо підготовки звіту із ОВД. Розподіл повноважень та сфери компетенцій щодо проведення ОВД для видів діяльності, які можуть мати значний вплив на довкілля. Обрання методик та вихідних даних для оцінки впливу на окремі компоненти довкілля.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Етапи здійснення процедури оцінки впливу на довкілля

Тема 5. Процедури публічності та збору інформації при проведенні оцінки впливу на довкілля. Повідомлення про плановану діяльність, що підлягає оцінці впливу на довкілля.

Визначення альтернатив планованої діяльності. Роль та участь громадськості в процедурі ОВД. Зауваження та пропозиції громадськості на повідомлення. Скоупінг в процедурі оцінки впливу на довкілля. Роль та місце скоупінгу. Переваги проходження етапу скоупінгу. Визначення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту із оцінки впливу на довкілля.

Тема 6. Звіт з оцінки впливу на довкілля. Структура Звіту. Післяпроектний моніторинг. Громадське обговорення звіту з ОВД. Роль уповноваженого органу в проведенні процедури громадського обговорення. Оголошення про початок громадського обговорення. Проведення громадських слухань. Звіт про громадське обговорення. Врахування пропозицій і зауважень громадськості. Строки розгляду звіту із ОВД та підготовки висновку із оцінки впливу на довкілля уповноваженим органом. Консультації із державними органами. Обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки.

Тема 7. Висновок з оцінки впливу на довкілля. Врахування результатів оцінки впливу на довкілля у рішенні про провадження планованої діяльності. Відмова у видачі висновку. Оскарження висновку з оцінки впливу на довкілля або відмови у видачі висновку. Випадки видачі висновків із оцінки впливу на довкілля про 8 недопустимість планованої діяльності. Випадки скасування висновків з ОВД. Врахування зауважень і пропозицій громадськості у висновку із ОВД.

Тема 8. Післяпроектний моніторинг. Екологічні умови, що містяться у висновку з ОВД. Вимоги проведення додаткової оцінки впливу на довкілля. Зміст програм післяпроектного моніторингу. Відмінності між висновками державної екологічної експертизи та висновками із ОВД.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3

Оцінка впливу господарської діяльності на компоненти довкілля

Тема 9. Оцінка впливів на клімат і мікроклімат. Основні елементи, що формують клімат. Основні характеристики сонячної радіації, температурного режиму, атмосферного тиску, вітрового режиму, вологого режиму повітря, опадів, хмарності і стану атмосфери. Вимоги до матеріалів підрозділу «Оцінка впливів на клімат і мікроклімат». Заходи з запобігання негативним впливам планованої діяльності на клімат і мікроклімат.

Тема 10. Оцінка впливів на атмосферне повітря. Компоненти атмосферного повітря. Характеристики джерел викидів. Критерії оцінювання. Визначення категорії небезпеки підприємства. Уточнення розмірів санітарно-захисної зони з врахуванням рози вітрів. Оцінка акустичного впливу. Оцінка впливу електромагнітного випромінювання. Вимоги до матеріалів підрозділу «Оцінка впливів на повітряне середовище».

Тема 11. Оцінка впливів на поверхневі та підземні води. Основні види впливу на поверхневі та підземні води. Параметри оцінювання впливу. Критерії оцінки забруднення поверхневих та підземних вод. Еколого-санітарна класифікація якості поверхневих вод. Класифікація забрудненості вод природних об'єктів. Класи якості поверхневих вод. Вимоги до якості зворотних вод. Характеристика водоспоживання та водовідведення промислових підприємств. Вимоги до матеріалів підрозділу «Оцінка впливів на водне середовище».

Тема 12. Оцінка впливів на геологічне середовище. Процеси, впливи і явища, що розвиваються в геологічному середовищі. Критерії оцінювання. Обвали, осипи, зсуви, лавини, затоплення, заболочування, селі, підтоплення, розвиток суфозійних і карстових процесів, утворення пливунів і осушення гірських порід. Вимоги до матеріалів підрозділу «Оцінка впливів на геологічне середовище».

Тема 13. Оцінка впливів на ґрунтовий покрив. Режим використання земель України і категорії основного цільового призначення. Показники шкідливості. Санітарний стан ґрунтів. Шкала небезпечності забруднення ґрунтів. Забруднення ґрунтового покриву шкідливими речовинами. Вимоги до матеріалів підрозділу «Оцінка впливів на ґрунтовий покрив».

Тема 14. Оцінка впливів на рослинний і тваринний світ, заповідні об'єкти. Рослинний покрив. Тваринний світ. Опосередкований вплив на флору і фауну. Зміни складу рослинних угруповань і фауни. Характеристика сучасних методів охорони рослин. Критерії техногенного впливу на флору і фауну. Об'єкти природно-заповідного фонду і території, перспективні для заповідання (зарезервовані) наземних, водних і повітряних шляхів міграції тварин. Вимоги до матеріалів підрозділу «Оцінка впливів на рослинний і тваринний світ, заповідні об'єкти».

Тема 15. Оцінка впливів на соціальне середовище. Соціально-побутові умови проживання місцевого населення в зоні впливів планованої діяльності. Стан захворюваності місцевого населення. Вимоги до матеріалів підрозділу «Оцінка впливів на соціальне середовище».

Тема 16. Оцінка впливів на техногенне середовище. Характеристика основних промислових сільськогосподарських, житлово-цивільних об'єктів, пам'ятників архітектури, історії і культури (як об'єктів забудови), наземних і підземних споруд та інших елементів техногенного середовища в зоні впливів планованої діяльності. Прогнозні об'єкти техногенного середовища. Заходи щодо забезпечення експлуатаційної надійності і збереженості техногенного середовища. Вимоги до матеріалів підрозділу «Оцінка впливів на довкілля».

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин				
	Усього	в тому числі			
		лк	пр	лб	ср
Змістовий модуль 1. <i>Методологічні засади проведення оцінки впливу на довкілля</i>					
Тема 1. Загальні положення та поняття про оцінку впливу на довкілля.	5	2	1	-	2
Тема 2. Правове регулювання здійснення оцінки впливу на довкілля.	10	4	2	-	4
Тема 3. Відповідальність за порушення екологічного законодавства.	5	2	1	-	2
Тема 4. Види діяльності, що можуть мати значний вплив на довкілля.	10	4	2	-	4
РАЗОМ – Змістовий модуль 1.	30	12	6	-	12
Змістовий модуль 2. <i>Етапи здійснення процедури оцінки впливу на довкілля</i>					
Тема 5. Процедури публічності та збору інформації при проведенні оцінки впливу на довкілля.	5	2	1	-	2
Тема 6. Звіт з оцінки впливу на довкілля.	5	2	1	-	2
Тема 7. Висновок з оцінки впливу на довкілля.	5	2	1	-	2
Тема 8. Післяпроектний моніторинг.	5	2	1	-	2
РАЗОМ – Змістовий модуль 2.	20	8	4	-	8
Змістовий модуль 3. <i>Оцінка впливу господарської діяльності на компоненти довкілля</i>					
Тема 9. Оцінка впливів на клімат і мікроклімат.	5	2	1	-	2
Тема 10. Оцінка впливів на атмосферне повітря.	5	2	1	-	2
Тема 11. Оцінка впливів на поверхневі та підземні води.	5	2	1	-	2
Тема 12. Оцінка впливів на геологічне середовище.	5	2	1	-	2
Тема 13. Оцінка впливів на ґрунтовий покрив.	5	2	1	-	2
Тема 14. Оцінка впливів на рослинний і тваринний світ, заповідні об'єкти.	5	2	1	-	2
Тема 15. Оцінка впливів на соціальне середовище.	5	2	1	-	2

Тема 16. Оцінка впливів на техногенне середовище.	5	2	1	-	2
РАЗОМ – Змістовий модуль 3.	40	16	8	-	16
УСЬОГО ГОДИН	90	36	18	-	36

4. Програма навчальної дисципліни Зміст лекційного курсу

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1.	Загальні положення та поняття про оцінку впливу на довкілля.	2
2.	Правове регулювання здійснення оцінки впливу на довкілля.	4
3.	Відповідальність за порушення екологічного законодавства.	2
4.	Види діяльності, що можуть мати значний вплив на довкілля.	4
5.	Процедури публічності та збору інформації при проведенні ОВД.	2
6.	Звіт з оцінки впливу на довкілля.	2
7.	Висновок з оцінки впливу на довкілля.	2
8.	Післяпроектний моніторинг.	2
9.	Оцінка впливів на клімат і мікроклімат.	2
10.	Оцінка впливів на атмосферне повітря.	2
11.	Оцінка впливів на поверхневі та підземні води.	2
12.	Оцінка впливів на геологічне середовище.	2
13.	Оцінка впливів на ґрунтовий покрив.	2
14.	Оцінка впливів на рослинний і тваринний світ, заповідні об'єкти.	2
15.	Оцінка впливів на соціальне середовище.	2
16.	Оцінка впливів на техногенне середовище.	2
РАЗОМ		36

Перелік практичних занять

№ з/п	Назви тем	К-сть годин
1	Порівняльний аналіз законодавчих документів щодо здійснення оцінки впливу на довкілля	1
2	Порядок ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля Загальна характеристика інформаційної бази екологічної оцінки	2
3	Етапи проведення екологічної оцінки проекту запланованого об'єкта	1
4	Зміст та структура звіту з оцінки впливу на довкілля	2
5	Складання Повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля	1
6	Складання «Оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля»	1
7	Порядок проведення громадських слухань у процесі оцінки	1
8	Структура висновку з ОВД. Врахування результатів оцінки впливу на довкілля у рішенні про провадження планованої діяльності	1
9	Формулювання умов та процедура здійснення післяпроектного моніторингу	1
10	Ознайомлення з вимогами та умови проведення додаткової ОВД	1
11	Процедура проведення стратегічної екологічної оцінки	1
12	Оцінка впливів на атмосферне повітря, поверхневі та підземні води	1

13	Оцінка впливу на геологічне середовище та ґрунтовий покрив	1
14	Оцінка впливів на рослинний і тваринний світ, заповідні об'єкти	1
15	Оцінка впливів на соціальне середовище	1
16	Оцінка впливів на техногенне середовище	1
РАЗОМ		18

Самостійна робота

№ з/п	Назви тем	К-сть годин
1	Процедури екологічної експертизи та оцінки впливу на навколишнє середовище.	1
2	Базові підґрунтя для проведення оцінки впливу на довкілля.	1
3	Світовий та європейський досвід ОВД.	1
4	Міжнародний та вітчизняний досвід вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем.	1
5	Директиви 2011/92/ЄС Європейського Парламенту та Ради про оцінку впливу окремих державних і приватних проектів на навколишнє середовище.	1
6	Конвенція Європейської економічної комісії ООН про оцінку впливу на довкілля у транскордонному контексті.	1
7	Екологічна політика та закони і законодавчі акти України по проведенню оцінок впливів.	1
8	Державні органи, що здійснюють контроль за дотриманням вимог природоохоронного законодавства.	1
9	Дисциплінарна, адміністративна, цивільна і кримінальна відповідальність за порушення екологічного законодавства.	1
10	Порядок накладання адміністративних стягнень за виявлені порушення при процедурі ОВД.	1
11	Вимоги до використання основних принципів екологічного управління, поводження з відходами виробництва та споживання, оцінки поточного стану довкілля, а також до заходів, спрямованих на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі.	1
12	Особливості проведення ОВД при сільськогосподарському та лісогосподарському освоєнні земель, на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах.	1
13	Єдиний реєстр оцінки впливу на довкілля. Принцип відкритості та доступності інформації в процедурі ОВД.	1
14	Уповноважені підрозділи Мінприроди України відповідальні за надання консультацій щодо підготовки звіту із ОВД.	1
15	Розподіл повноважень та сфери компетенцій щодо проведення ОВД для видів діяльності, які можуть мати значний вплив на довкілля.	1
16	Обрання методик та вихідних даних для оцінки впливу на окремі компоненти довкілля.	1
17	Визначення альтернатив планованої діяльності.	1
18	Зауваження та пропозиції громадськості на повідомлення.	1
19	Визначення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту із оцінки впливу на довкілля.	1
20	Роль уповноваженого органу в проведенні процедури громадського обговорення.	1
21	Консультації із державними органами. Обсягу досліджень та рівня	1

	деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту з оцінки.	
22	Випадки видачі висновків із оцінки впливу на довкілля про недопустимість планованої діяльності.	1
23	Випадки скасування висновків з ОВД.	1
24	Врахування зауважень і пропозицій громадськості у висновку із ОВД.	1
25	Відмінності між висновками державної екологічної експертизи та висновками із ОВД.	1
26	Основні елементи, що формують клімат.	1
27	Основні характеристики сонячної радіації, температурного режиму, атмосферного тиску, вітрового режиму, вологого режиму повітря, опадів, хмарності і стану атмосфери.	1
28	Компоненти атмосферного повітря.	1
29	Оцінка акустичного впливу.	1
30	Оцінка впливу електромагнітного випромінювання.	1
31	Основні види впливу на поверхневі та підземні води.	1
32	Характеристика водоспоживання та водовідведення промислових підприємств.	1
33	Процеси, впливи і явища, що розвиваються в геологічному середовищі.	1
34	Обвали, осипи, зсуви, лавини, затоплення, заболочування, селі, підтоплення, розвиток суфозійних і карстових процесів, утворення пливунів і осушення гірських порід.	1
35	Режим використання земель України і категорії основного цільового призначення.	1
36	Опосередкований вплив на флору і фауну. Зміни складу рослинних угруповань і фауни.	1
РАЗОМ		36

5. Питання, які винесено на залік з дисципліни

1. Передумови виникнення оцінки впливу на довкілля.
2. Мета, завдання та принципи проведення оцінки впливу на довкілля.
3. Методи здійснення оцінки впливу на довкілля.
4. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля»: структура, зміст, завдання.
5. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку»: структура, зміст, завдання.
6. Основні суб'єкти оцінки впливу на довкілля.
7. Уповноважені органи влади, що приймають участь в процедурі оцінки. Розмежування повноважень між центральним та територіальними органами влади в процесі ОВД.
8. Засоби та технології, що використовуються для інформаційного забезпечення заходів із оцінки впливу на довкілля.
9. Оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і вибір шляхів їх вирішення.
10. Категорії планованої діяльності, які можуть спричиняти вплив на довкілля.
11. Вплив процесів техногенезу на стан довкілля та екологічні ризики, пов'язані з виробничою діяльністю.
12. Терміни та етапи проведення процедури оцінки впливу.
13. Схема руху документів під час визначення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, що підлягає включенню до звіту ОВД.
14. Принцип відкритості та доступності інформації в процедурі ОВД.
15. Повідомлення про плановану діяльність, що підлягає оцінці впливу на довкілля.
16. Роль та участь громадськості в процедурі ОВД.
17. Скоупінг в процедурі оцінки впливу на довкілля. Роль та місце скоупінгу. Переваги проходження етапу скоупінгу.

18. Структура Звіту з ОВД.
19. Громадське обговорення звіту з ОВД.
20. Оголошення про початок громадського обговорення звіту з ОВД.
21. Проведення громадських слухань звіту з ОВД.
22. Звіт про громадське обговорення діяльності господ-дарського об'єкту.
23. Врахування пропозицій і зауважень громадськості при розгляді ОВД.
24. Строки розгляду звіту із ОВД та підготовки висновку із оцінки впливу на довкілля уповноваженим органом.
25. Врахування результатів оцінки впливу на довкілля у рішенні про провадження планованої діяльності.
26. Відмова у видачі висновку до звіту ОВД.
27. Оскарження висновку з оцінки впливу на довкілля або відмови у видачі висновку.
28. Екологічні умови, що містяться у висновку з ОВД.
29. Вимоги проведення додаткової оцінки впливу на довкілля.
30. Зміст програм післяпроектного моніторингу після отримання висновку з ОВД.
31. Вимоги до матеріалів підрозділу «Оцінка впливів на клімат і мікроклімат» у звіті ОВД.
32. Заходи з запобігання негативним впливам планованої діяльності на клімат і мікроклімат.
33. Характеристики джерел викидів в атмосферу в районі діяльності підприємства.
34. Критерії оцінювання стану атмосферного повітря в районі діяльності підприємства.
35. Визначення категорії небезпеки підприємства по впливу на атмосферу.
36. Уточнення розмірів санітарно-захисної зони біля підприємства з врахуванням рози вітрів.
37. Вимоги до матеріалів підрозділу «Оцінка впливів на повітряне середовище» звіту ОВД.
38. Параметри оцінювання впливу планової діяльності на стан поверхневих та підземних вод.
39. Критерії оцінки забруднення поверхневих та підземних вод в районі діяльності підприємства.
40. Еколого-санітарна класифікація якості поверхневих вод.
41. Класифікація забрудненості вод природних об'єктів.
42. Класи якості поверхневих вод.
43. Вимоги до якості зворотних вод.
44. Вимоги до матеріалів підрозділу «Оцінка впливів на водне середовище» звіту ОВД.
45. Критерії оцінювання впливу планової діяльності на геологічне середовище.
46. Вимоги до матеріалів підрозділу «Оцінка впливів на геологічне середовище» звіту ОВД.
47. Показники шкідливості планової діяльності на ґрунтовий покрив в районі діяльності об'єкта.
48. Санітарний стан ґрунтів в районі діяльності підприємства.
49. Шкала небезпечності забруднення ґрунтів.
50. Забруднення ґрунтового покриву шкідливими речовинами.
51. Вимоги до матеріалів підрозділу «Оцінка впливів на ґрунтовий покрив» звіту ОВД.
52. Вплив планової діяльності на стан рослинного покриву і тваринного світу в регіоні діяльності підприємства.
53. Характеристика сучасних методів охорони рослин.
54. Критерії техногенного впливу на флору і фауну.
55. Об'єкти природно-заповідного фонду і території, перспективні для заповідання (зарезервовані) наземних, водних і повітряних шляхів міграції тварин.
56. Вимоги до матеріалів підрозділу «Оцінка впливів на рослинний і тваринний світ, заповідні об'єкти» звіту ОВД.
57. Соціально-побутові умови проживання місцевого населення в зоні впливів планованої діяльності.
58. Вимоги до матеріалів підрозділу «Оцінка впливів на соціальне середовище» звіту ОВД

59. Характеристика основних промислових сільського-подарських, житлово-цивільних об'єктів, пам'ятників архітектури, історії і культури (як об'єктів забудови), наземних і підземних споруд та інших елементів техногенного середовища в зоні впливів планованої діяльності.
60. Вимоги до матеріалів підрозділу «Оцінка впливів на довкілля» звіту ОВД.

6. Методи навчання

- застосування інтерактивних методів навчання;
- проведення лекційних та практичних занять;
- впровадження комп'ютерної технології навчання;
- робота з документами.

7. Методи контролю та розподіл балів, що присвоюються студентам

Поточний контроль знань студентів здійснюється під час проведення лекційних занять і практично-семінарських робіт. Підсумкове контрольне тестування проводиться 1 раз вкінці семестру. Семестр закінчується здачею заліку з навчальної дисципліни. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі практичних робіт і контрольного тестування. Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою: 50 балів за поточну успішність і 50 – за іспит.

Розподіл балів, що присвоюються студенту

Тестовий контроль	Семестровий контроль (іспит)	Сума
15 балів	50	100
Практичні роботи 35 балів		
Всього поточна успішність 50 балів		

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Визначення	Національна шкала	
		Іспит	Залік
90-100	Відмінно	Відмінно	Зараховано
81-89	Дуже добре	Добре	
71-80	Добре		
61-70	Задовільно	Задовільно	
51-60	Достатньо		
30-50	Незадовільно з можливістю повторного складання	Незадовільно	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-29	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

8. Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програма дисципліни, силабус.
2. Навчальні, наочні посібники, технічні засоби навчання.
3. Конспекти лекцій з Оцінки впливу на довкілля.
4. Комплекс завдань для модульних контрольних робіт.

5. Методичні матеріали до практичного заняття.
6. Завдання для іспиту.
7. Методичні рекомендації та розробки викладача.
8. Методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу студентів.

9. Рекомендована література

Базова

1. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25.06.1991р. №1264-ХІІ
2. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля» від 23.05.2017р. №2059- VIII
3. Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» від 20 березня 2018 р № 2354-VIII1.
4. Адаменко Я.О. Оцінка впливів на навколишнє середовище Навчальний посібник / Я. О. Адаменко. Івано-Франківськ: Супрун В. П., 2014. 284 с.
5. Екологічна експертиза. Навчальний посібник / І.Г. Коцюба, Т.О. Єльнікова, В.О. Шлапак. Житомир: Вид. О.О. Євенок, 2018. 244 с
6. Оцінка впливу на довкілля та участь громадськості: аналітичний порівняльний огляд європейського й українського законодавства та рекомендації щодо впровадження європейських стандартів в Україні. / Львів: ЕПЛ, 2013. - 96 с.
7. Мельник О.С. Оцінка впливу на довкілля: впровадження природоохоронних практик та кліматичної політики ЄС. Навчальний посібник / О.С. Мельник. – Суми: Сумський національний аграрний університет, 2021. – 152 с.
8. Довкілля України 2019. Статистичний збірник. / [За ред. О.М.Прокопенко].– К.: Державна служба статистики України, 2020.–200 с.

10. Інформаційні ресурси

<http://www.menr.gom.ua>

<http://www.ekology.lviv.ua>

<https://zakon.rada.gov.ua>

Автор _____ / Батюк Н. М. /
(підпис) (прізвище та ініціали)